

LIITE 3: ALUEKESKUSOHJELMAN TULOSKERTOMUS VUODELTA 2009

Ohjelma-alue: Vaasan seutu

Hakijaorganisaatio: Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK

1. Aluekeskusohjelman toimintasuunnitelmassa vuodelle 2009 esitetyn toiminnan tulokset.**A. Ohjelman johtaminen, koordinointi ja viestintä**

Vaasan seudun aluekeskusohjelmaa hallinnoi Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK. Ohjelma-alueen muodostaa 9 kuntaa (Vaasa, Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Vöyri-Maksamaa, Oravainen, Laihia, Vähäkyrö ja Isokyrö). Ohjelmatyötä käsitellään ohjausryhmässä, jossa ovat edustettuina VASEK:n hallitus (alueen kunnat, teollisuus, pk-sektori, tiede- ja ammattikorkeakoulut) sekä asiantuntijatahoina Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan TE-keskus ja Pohjanmaan kauppakamari. Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2009 neljästi (13.3, 18.5, 1.9 ja 5.11), minkä lisäksi VASEK:n hallitus on säännöllisesti käsitellyt ohjelmaan liittyviä asioita. Ohjelman koordinoinnista vastaa osa-aikainen ohjelmapäällikkö (VASEK:n kehitysjohtaja), jolla on tukenaan yhtiön toimitusjohtajan lisäksi mm. viestinnästä vastaavaa yhtiön henkilökuntaa. Ohjelmakoordinaatioon oli budjetoitu yhteensä 100.000€ vuonna 2009, josta valtaosa käytettiin vuoden aikana ohjelman hallinnointiin, kehittämiskokonaisuuksien valmisteluun, organisointiin ja ohjaukseen sekä viestintään (ml. käännöstoiminnot) liittyviin palkkamenoihin, verkko- ja esiteviestinnän kuluihin, toimisto- ja vuokratuluihin sekä matkustuskustannuksiin. Vuoden 2009 aikana ohjelman hallinto-osion puitteissa on myös organisoitu ja toteutettu mittava Vaasan seudun KOKO:n (Koheesio- ja kilpailukykyohjelma 2010-2013) valmisteluprosessi. KOKO:n valmistelu on kuluneen vuoden aikana ollut usean henkilötyökuukauden panostus ja sen puitteissa on järjestetty pitkälle yli sata neuvottelua ja työkokousta kymmenien eri organisaatioiden kanssa. Vaasan seudun KOKO-ohjelmaehdotus hyväksyttiin VASEK:n hallituksessa 16.6.2009 ja kuluneen syksyn aikana on laadittu vuoden 2010 toiminta- ja taloussuunnitelma, organisoitu yhteishankkeena toteutettavat kehittämistoimenpiteet ja laadittu tarvittavat rahoitushakemukset. Aluekeskusohjelman toteutus on puolestaan jatkunut täysipainoisesti koko ajan ja sen loppuun saattaminen taloushallinnon osalta tehdään 15.3.2010 mennessä.

B. Ohjelman varsinaiset toimenpidekokonaisuudet

Seuraavassa esitellään varsinaisten ohjelmaa toteuttavien kehittämiskokonaisuuksien tulokset vuodelta 2009, suurten kaupunkiseutujen poliittikkokokonaisuuteen kytkeytyvät toimenpidekokonaisuudet on merkitty *:

1. Vaasan seudun energiaklusterin viestinnän tehostaminen ja paikallinen kehittämiskumppanuus

Vaasan seudulla elinkeinoelämän ja aluetalouden veturina toimii Pohjoismaiden suurin energiaklusteri. Klusterin ytimen muodostaa alueella yli 100 yritystä, jotka ovat alansa globaaleja markkinajohtajia ja näiden sopimusvalmistaja- ja alihankintaverkostoihin kuuluvia erikoistuneita toimijoita. Tuotanto koostuu pääosin sähköteknisistä kojeista ja laitteista sekä metallialan energiateknisistä tuotteista ja niiden komponenteista. Energiaklusterin kokonaisliikevaihto Vaasan seudulla on n. 4 mrd. €/v, ja siihen suoraan kytkeytyviä työpaikkoja on alueella n. 10000. Klusteriin kuuluvilla yrityksillä ja kehittämistoimijoilla on omat tavoitteensa, menetelmänsä ja resurssinsa viestiä omasta toiminnastaan. Tätä taustaa vasten aluekeskusohjelmassa toteutettiin yhteishanke Vaasan seudun energiaklusterin viestinnän tehostamiseksi ja paikallisen kehittämiskumppanuuden vahvistamiseksi, päätoteuttajina toimivat Teknologikeskus Oy Merinova Ab yhdessä Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK:n kanssa.

Hankkeen lähtökohtina oli toisaalta jatkuvasti kasvava kiinnostus Vaasan alueen energiaosaamista kohtaan ja toisaalta alueen energiaklusterista faktatietoja tarjoavan viestinnällisen materiaalin hajanaisuus ja epätarkkuus. Tämän viestinnällisen aukon korjaamiseksi kehittämistyölle asetettiin seuraavat tavoitteet:

- 1) hankkia viestinnässä tarvittava faktatieto (esim. tilastot) ja työstää se käyttökelpoiseen muotoon
- 2) tehdä tarvittava esittelymateriaali yhteisesti sovittavalla graafisella ilmeellä ja kolmella kielellä
- 3) laatia alueen energiaklusterille portaali kolmella kielellä.

Hankkeessa käytettiin hyväksi EnergyWorks-julkaisun yhteydessä tuotettua materiaalia ja yrityksiltä saatua kuva-aineistoa. Toteutuksessa oli tukena hankkeen ohjausryhmä, jossa olivat mukana edustajat VASEKista, Pohjanmaan

liitosta, Pohjanmaan kauppakamarista sekä Vaasan yliopiston/Vaasan energiainstituutin/Vaasa EMG:n edustaja ja Merinovan edustaja.

Tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

1) Tilastokeskukselta hankittiin ohjausryhmässä sovitun mukainen tilastotieto alueen energiaklusterin yritysten y-tunnusten perusteella. Hankittu tieto sisältää v. 2000 eteenpäin vuosittaiset luvut klusteriyritysten työntekijämäärästä, liikevaihdosta, viennistä ja jalostusarvosta. Näistä tehtiin kaaviot, jotka esitetään www.energyvaasa.fi –portaalissa ja ovat sieltä ladattavissa pdf-muotoisina esityksinä.

2) Esittelymateriaalia ei laadittu powerpoint-muotoisena, koska katsottiin klusteria esittelevän portaalin olevan päivitettävyytensä vuoksi ensisijainen viestinnällinen väline.

3) Laadittiin alueen energiaklusterille portaali www.energyvaasa.fi kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti).

Portaalin nimeksi saatiin käyttöön Energy Vaasa –brändi, jonka koordinoitavastuu on ollut vuoden 2009 alusta alkaen Merinovalla ja joka on luotu yhteistyössä energia-alan veturiyritysten, Vaasan kaupunkikonsernin ja useiden muiden yhteistyötahojen kesken. Portaali tehtiin ePohjanmaa-verkkopalvelualustalle tiiviissä yhteistyössä Pohjanmaan liiton kanssa.

Portaalista pyrittiin tekemään tyylikäs ja selkeä ja siitä löytyvät seuraavat osiot:

- Energiaklusteri, joka kuvaa klusterin taustaa, listaa klusterin yritykset neutraalissa aakkosjärjestyksessä, esittelee tutkimus- ja kehitystahot sekä alueellisen yhteistyön.
- Fakta, joka käsittää tilastokeskukselta hankitun tiedon kaavioiksi jalostettuna.
- Medialle, josta löytyvät alueen suurimpien energiaklusteriin kuuluvien yritysten mediayhteystiedot sekä pdf-muotoinen esitys energiaklusterista.
- Invest in, josta löytyvät tarvittavat yhteystiedot, kun halutaan sijoittua alueelle.
- Työ ja opiskelu, jossa on kuvattu 10 hyvää syytä muuttaa Vaasan seudulle, opiskelumahdollisuudet sekä kerrottu mistä löytyy lisätietoa kun haluaa töihin alueen energiaklusterin yrityksiin. Tästä osiosta on myös linkki aikaisemmin yritysten rekrytointityökaluksi tehtyyn Energy Works -julkaisuun.
- Ajankohtaista-palsta, jolta tässä vaiheessa löytyvät energiaklusteriin liittyvät ajankohtaiset tapahtumat alueella.

Hankkeessa aloitettua työtä alueen energiaklusterin tunnetuksi tekemiseksi tullaan jatkamaan v. 2010 Vaasan seudun KOKO-ohjelmassa.

2*. KIBS (Knowledge Intensive Business Services / Osaamisintensiivisten yrityspalveluiden kehittäminen)

Teema-alueen koordinoinnista vastasi VASEKin laatimaan sopimukseen perustuen Vaasan yliopiston Levón -instituutti. Vuoden 2009 toimintaa koskien Levón -instituutti teki myös erilliset rahoitussopimukset Kristiinankaupunki-Närpiö alueelle ulottuvasta toiminnasta Ab Företagshuset Dynamo Oy:n kanssa (AMO-alue) ja Pietarsaaren alueelle ulottuvasta toiminnasta Pietarsaarensuodun Elinkeinokeskus Concordia Oy:n kanssa (AKO-alue).

KIBS- yritysten kehittämistoimet suuntautuivat vuonna 2009 seuraaviin aloihin:

- Contact Center – palvelut (Hannu Mitts)
- Insinööri- ja suunnittelutoimistot (Hannu Mitts)
- Taloushallintopalvelut (Mikael Hallbäck)
- Lakiasiaainpalvelut (Mikael Hallbäck)
- Käännös- ja tulkkauspalvelut (Hanna Turpeinen)
- Mainos- ja markkinointipalvelut (Reetta Kungsbacka)

Vuoden 2009 KIBS-kehittämialojen koulutus- ja kehittämistoimet toteutettiin MERIT– *Osaamis pääoman kasvu pk-yrityksissä* hankerahoituksella (ESR). Aluekeskusohjelman puitteissa valmisteltu hanke on ollut käynnissä koko vuoden 2009 ajan ja jatkuu vuoden 2010 kesäkuun loppuun saakka.

1. Contact Center -palvelut

Kohderyhmänä on ollut Vaasan seudun Contact Center -palveluja tarjoavien organisaatioiden lisäksi vuoden 2009 aikana Pietarsaaressa kaksi yritystä. Yhteensä tarvekartoituksia tehtiin aluksi kahdessatoista organisaatiossa Vaasan ja Pietarsaaren seuduilla. Vuoden aikana on myös pyritty kokoamaan tietoa alan työpaikoista. Kaikki organisaatiot eivät ole täsmentäneet vuoden 2009 työpaikkoja, mutta arviolta kokoaikaiseksi muutettuna niitä oli Vaasan seudulla vuoden aikana edelleen keskimäärin 750. Vuoden 2009 aikana ei järjestetty enää edellisvuoden tapaan toimialan yhteisiä

kokouksia (5 tapaamista v. 2008), vaan kehittämistyö jatkui enemmän yritysکوhtaaisesti. Keskinäistä yhteistyötä on projektissa jatkunut kahden työryhmässä mukana olevan yrityksen välillä. Rekrytointitarvetta on edelleen ollut muutamilla yrityksillä, mutta taantuman vuoksi se on ollut vähäisempää. Uusiin potentiaalisin toimijoihin on oltu yhteydessä, tiedotettu Vaasan seudun erinomaisista valmiuksista tällä toimialalla sekä laadittu ”etablointipaketteja” neuvottelujen kohteena oleville yrityksille. KnowHow-messuille marraskuussa osallistui kaksi työryhmässä mukana olevaa yritystä. Liiketoimintaosaamiseen liittyvää koulutustarjontaa on toimitettu yrityksille. Koulutustarpeet voivat olla yhteisiä, organisaatiokohtaisia tai yksittäisten henkilöiden osallistumistarpeita. Esimerkiksi Levón-instituutin järjestämään JOKA-johtamisen kehittämisohjelmaan on osallistuttu työryhmästä.

2. Insinööri- ja suunnittelutoimistopalvelut

Toimialan työryhmä on vuoden aikana kokoontunut kuusi kertaa. Koulutus- ja kehittämistarpeiden kartoitustyö on jatkunut koko vuoden 2009. Rekrytointipuolella insinöörien kokonaistarve on taantuman johdosta pienentynyt huomattavasti vuoden takaisesta tilanteesta. Vähentyneen rekrytointitarpeen johdosta ns. ”Insinööritoimistopäiviä” ei vuoden 2009 aikana järjestetty. Sen sijaan yrityksille on viestitetty mahdollisuudesta rekrytoida uutta työvoimaa KnowHow ja Contact-messujen yhteydessä. Nyt KnowHow –messuille osallistuivat ainoastaan isommat insinööritoimistot omilla osastoilla.

Työryhmäkokouksissa on käsitelty saatuja palautteita ja osin työstetty koulutusteemoja vuodelle 2009 ja 2010.

Uutena menettelynä kokouksissa on otettu käyttöön vierailijoiden asiantuntijapuheenvuorot. Teemoina v. 2009 on ollut verkostokumppanuusprojekti, logistiikkahankkeet ja logistiset tietojärjestelmät sekä insinöörien työllisyystilanne ja lomautettujen koulutusmahdollisuudet.

Pohjanmaan TE-keskuksen (ESR) ja kuntien (VASEK) rahoittamassa MERIT -hankkeessa toteutettiin puutalovalmistajille ja insinööritoimistoille suunnattu EuroCode 5 för byggare –koulutusohjelma, johon osallistui parikymmentä henkilöä Vaasan ja Pietarsaaren alueelta. Yrityksille on esitelty organisaatiokohtaisia koulutusmahdollisuuksia, joita voidaan toteuttaa myös vuoden 2010 keväällä. Vuoden kuluessa järjestettiin liiketoimintaosaamisen osalta *Hallitun kasvun kehittämisohjelma* ja *Palveluliiketoiminnan kehittämiseen liittyvä ohjelma*, joihin saatiin mukaan myös alueen insinööritoimistoja. Toimistoille on viestitetty vuoden aikana alaan liittyvistä tapahtumista ja seminaareista. Niin ikään VASEKin WasaWorks-seutumarkkinointi- ja rekrytointihankkeista on tiedotettu insinööritoimistoille.

3. Taloushallintopalvelut

Vuoden 2009 aikana pidettiin yrityskontakteja yllä sekä suunniteltiin toimenpiteitä ja tiedotettiin aktiivisesti. Sähköiseen taloushallintoon liittyviin toimenpiteisiin kohdistettiin erityishuomiota ja toimintaan sitoutettiin mukaan sähköisen taloushallinnon asiantuntija. Tilitoimistoille suunniteltiin ja markkinoitiin erilaisia koulutuksia. Syksyn 2009 koulutuskalenteri on esitetty alla. Keväällä 2009 ei järjestetty koulutuksia tai muita isompia tapahtumia, koska tilitoimistojen pyynnöstä tammi-kesäkuu täytyy varata operatiiviseen toimintaan.

Taantuman johdosta syksynkin aikana on ollut vaikeuksia saada tilitoimistoja osallistumaan suunniteltuihin koulutuksiin. Ilmoittautumiset ovat kohdistuneet epätasaisesti eri koulutusosioihin, minkä lisäksi osallistujien jakautuminen eri kieliryhmiin on hankaloittanut riittävien ryhmäkokojen saavuttamista. Joidenkin koulutusten aikatauluja on siirretty eteenpäin ja niihin yritetään vielä koota sopivat osallistujaryhmät, MERIT- projektin puitteissa kurssit voidaan pitää vielä kevään 2010 aikana.

Koulutuskalenteri MERIT / KIBS –projekti:

- 1.12.2009 – 20.12.2009 Sähköinen taloushallinto tutuksi -koulutus
- 18.11.2009 – 10.12.2009 Johdon laskentatoimi tilitoimistoammattilaisille – tilitoimistojen uudet haasteet
- 1.12.2009 – 28.2.2010 Ekonomistyrning
- Syksy/talvi 2009-2010 Mitä tilitoimiston tulee tietää juridiikasta – Vastuut toimintana ja yhtiönä
- Sähköinen taloushallinto - tilitoimistojen yritysکوhtainen koulutus ja konsultointi
- Syksy/talvi 2009-2010 Intern redovisning för bokföringsbyråexperter – nya utmaningar för bokföringsbyråer

Vuodelle 2010 on myös suunniteltu toimenpiteitä ja jo aikaisemmin suunnitellut koulutukset pidetään mukana ohjelmassa. Tilitoimistojen henkilöstömäärän kehityksen kartoitusta ja toimialan tulevaisuuden näkymien kartoitusta ei ole vielä tehty, mutta ne tehdään viimeistään alkuvuonna 2010. Samoin tavoitteena on myös toteuttaa tilintarkastajaresurssien kartoitus Vaasan seudulla.

4. Lakiasiaainpalvelut

Lakiasiaainpalvelujen kohdalla vuoden 2009 suurin työpanos kohdistui Vaasan seudun asianajaja- ja lakiasiaaintoimistoista

laaditun esitteen ja informaatiopakettien kokoamiseen. Yritysten palvelujen kartoitukseen meni paljon aikaa, jonka vuoksi aikataulusta hieman myöhästyttiin. Esitteet saatiin jakeluun elokuun alussa ja loka-marraskuussa esitteen nettiversioon tehtiin päivityksiä kun uusia halukkaita ilmaantui mukaan. Yhteistyössä on ollut mukana kaikkiaan 28 eri yritystä. Lakiasianpalvelujen kohdalla on myös edelleen kartoitettu kehittämistarpeita. Koulutustarjonta aloitettiin ja koulutuksia jatketaan vielä toukokuuhun 2010 asti MERIT – projektin puitteissa. Vuoden aikana on myös sovittu ns. *lakiasiantuntijaklubin* perustamisesta ja työryhmässä on päätetty että foorumin puitteissa voidaan jatkossa järjestää koulutuksia 3-4 kertaa vuodessa. Asiantuntijaklubit toiminta käynnistetään suunnitellussa muodossaan nykyisen MERIT-hankkeen päättymisen jälkeen.

Lakiasianpalveluiden kehittämiseen liittyviä koulutuksia:

- 8.9.2009 Työoikeuden koulutuspäivä - työsuhteen päättäminen ja lomauttaminen, kollektiiviset perusteet, YT-laki sekä muutosturva (osallistujia 9, joista 7 asianajajaa ja 2 lakimiestä)
- Syksy/talvi 2009 Sähköisen viestinnän tietosuojalain muutokset
- Syksy/talvi 2009 Maksukyvyttömyyteen liittyvät oikeudelliset asiat

5. Käännös- ja tulkkauspalvelut

Vaasan seudun lisäksi kohderyhmänä olivat vuonna 2009 erillissopimuksella käännös- ja tulkkauspalveluja tarjoavat yritykset Pietarsaaren seudulla sekä Suupohjan rannikkoseudulla. Vuonna 2009 käännös- ja tulkkauspalveluiden kehittämistoimissa panostettiin koulutus- ja verkostotoimintaan, yhteisesitteen tuottamiseen ja alan yleiseen näkyvyyteen sekä Vaasaan perustettavaksi ehdotetun kielipalvelukeskuksen edistämistöimiin.

Varsinaiset koulutustoimet toteutettiin MERIT -hankkeen rahoituksella. Keväällä 2009, koulutusten markkinoinnin ja ilmoittautumisten ollessa jo käynnissä, selvisi kuitenkin että mikroyritykset jossa työskentelee ainoastaan yrittäjä, eivät voi osallistua ns. täsmäkoulutukseen, jota myös MERIT -hankkeen koulutukset olivat. Mikroyritysten/yrittäjien koulutukseen tarvittiin toinen rahoitusmalli, joka vaati myös uuden koulutussopimuksen ja koulutusten kilpailutuksen. Aluekeskusohjelman tavoitteena on ollut vahvistaa käännös- ja tulkkauspalveluyritysten verkostoitumista (esim. Suomen Kääntäjien ja Tulkkien Liiton SKTL paikallisjaoston perustaminen vuonna 2008). Tähän ja ESR-rahoituksen ongelmiin liittyen päätettiin aluekeskusohjelman rahoituksella toteuttaa alkukevällä kaksi informaatioseminaaria:

- Språkvård – svenska språket (30. – 31.3.2009)
- Wordfast – jatkokurssi (8.4.2009)

Loput kurseista, seminaareista sekä informaatiotilaisuuksista voitiin järjestää MERIT -hankkeen puitteissa.

Keväällä 2009 järjestettiin seuraavat seminaarit:

- Tulkkaus – tanska tulkkauskielenä 18. – 19.5
- Wordfast – jatko II kurssi 2.6

Syksyllä 2009 järjestettiin seuraavat seminaarit:

- Auktorisoitu kääntäminen 17. – 18.9
- Terminologia – ruotsin kieli 24. – 25.9
- Käännösharjoitukset suomi – ruotsi

Vuoden aikana on myös tuotettu Vaasan seudun, Pietarsaaren seudun sekä Suupohjan rannikkoseudun *käännös- ja tulkkauspalveluista yhteisesite sekä sähköinen nettiversio*, johon yhteensä 52 käännös- ja tulkkausalan yritystä on lähettänyt yhteystietonsa. Esitteen jakelu on järjestetty mm. alueen elinkeino- ja kehitysyritysten kautta, minkä lisäksi sähköinen versio on saatavilla useiden alueellisten kehittämistahojen sivustoilla.

Alkuvuodesta 2009 tehtiin tiiviisti töitä *valtion kielipalvelukeskuksen Vaasaan alueellistamisen* parissa. Asian edistämiseksi kirjoitettiin useita muistioita ja koottiin keskuksen Vaasaan sijoittamista tukevia argumentteja. Alivaltiosihteeri *Juhani Turunen* sekä alueellistamisen koordinaatiotyöryhmän sihteeri, ylitarkastaja *Minna Sneck* kutsuttiin 16.2.2009 Vaasaan kokoukseen, jossa esiteltiin monipuolisesti Vaasan vahvuuksia. Tapaamiseen osallistui laaja joukko Vaasan korkeakoulujen, Vaasan kaupungin, SKTL:n ja VASEKin edustajia. Alueellistamisen koordinaatiotyöryhmä vertaili keskenään Vaasaa, Turkuja, Tamperetta ja Helsinkiä ja päätyi suosittamaan Vaasaa kielipalvelukeskuksen sijoittamispaikaksi. Ministeri Mari Kiviniemi teki 18.8.2009 päätöksen perustaa vuoden 2011 alusta Vaasaan kielipalvelukeskuksen, joka jatkossa tulee työllistämään 20-40 päätoimista kääntäjää.

6. Mainos- ja markkinointipalvelut

Mainos- ja markkinointipalvelut tulivat mukaan vuonna 2009 uutena KIBS-toimialana. Toimiala sisältyi Pohjanmaan TE-keskuksen toimista keväällä toteutettuun laajempaan luovien alojen kartoitukseen, joten vastaavaa kartoitusta ei aluekeskusohjelmassa katsottu tarpeelliseksi tehdä. Yrityskontakteja kohdistettiin suoraan markkinointi- ja

mainospalveluyrityksiin, joihin taloudellinen taantuma on vaikuttanut erityisen voimakkaasti. Toimialalle suunnataan koulutus- ja kehittämistoimia vuoden 2010 aikana, jolloin MERIT-hanke on vielä käynnissä.

3*. Puutaloteollisuuden ja sen alihankintaverkostojen kehittäminen

Aluekeskusohjelmatyötä puutaloteollisuudelle suunnattujen kehitystoimenpiteiden toteuttamisesta jatkettiin vuosien 2007 ja 2008 pohjalta. Kehittämiskokonaisuuteen liittyvää aineistoa on koottu woodpoint.fi- sivustolle (-> palvelut -> puurakentamisen tietopankki). Sivusto palvelee kehittämiskokonaisuudessa mukana olevien yritysten lisäksi kaikkia puurakentajia ja alihankkijoita. Infopankkiin on koottu keskeistä lainsäädäntöä kehittämiskokonaisuuden eri osa-alueilla sekä muuta alan ajankohtaistietoa.

Laki ja asetus rakennusten energiatodistuksesta astuivat voimaan 1.1.2008. Pääosin vuonna 2007 tehtyä Excel-laskentapohjaa hienosäädettiin talotehtaiden rakennustarkastajilta saadun palautteen perusteella. Talotehtaita konsultoitii edelleen energiatodistukseen ja energiaselvitykseen sekä U-arvoihin ja kosteuslaskelmiin liittyvissä asioissa. Keväällä järjestettiin ruotsinkielinen Eurokoodikurssi yhdessä Levon- instituutin kanssa osana aluekeskusohjelmassa valmisteltua MERIT -hanketta. Koulutukseen osallistui lähes parikymmentä suunnittelijaa talotehtaista ja insinööritoimistoista.

Eurooppalaista teknistä hyväksyntää (ETA) haetaan aiemmin tehdyn kilpailutuksen pohjalta ruotsalaiselta hyväksyntälaitos Sitacilta (Swedish Institute for Technical Approval in Construction). Eurooppalaista teknistä hyväksyntää valmistellaan ETAG 007:n mukaan. Kukin talotehdas hakee omaa ETA:a ja maksaa hakemisesta aiheutuneet kustannukset yrityskohtaisesti suoraan Sitacille. Hakemista on valmisteltu ja ohjattu AKO:n kehittämiskokonaisuuden puitteissa. ETA-laskelmien kanssa on tehty yhteistyötä ammattikorkeakoulu Novian kanssa. Aiheesta aloitettiin opinnäytetyö. Opinnäytetyössä laaditaan Excel- taulukko, jonka avulla talotehtaat voivat laskea seinärakenteiden, välipohjien ja kattorakenteiden kantavuuksia ETA: a varten. Sitac aloitti materiaalin tarkastamisen elokuussa. Uudet rakenteet täyttävät vuonna 2010 voimaantulevat rakentamismääräykset. Materiaalia on myös muutoin täydennetty Sitacin palautteen perusteella. Tehtaiden laadunvarmistusjärjestelmin on kiinnitetty huomiota lähinnä niiltä osin, mitä vaatimuksenmukaisuustodistuksen saamiseksi edellytetään.

Kestävä rakentaminen - seminaari järjestettiin huhtikuussa ja *Kobti energiatehokasta rakentamista* - seminaari lokakuussa Vaasan rakennusmessujen yhteydessä. Molemmissa seminaareissa pääteemoja olivat puurakentaminen, energiatehokkuus ja alueelliset energiaratkaisut. Seminaarien tarkoituksena oli lisätä energiatehokkaan puurakentamisen tietotaitoa alueella ja luoda yhteistyötä eri toimijoiden – kuntien, yritysten ja tutkimusorganisaatioiden – välille. Seminaarien aineistot ovat saatavilla puurakentamisen tietopankissa www.woodpoint.fi.

Markku Karjalainen ja *Jouni Koiso-Kanttila* Oulun yliopistolta vierailivat Vaasassa useamman kerran. He kävivät keskusteluja kaupungin kaavoitusjohdon kanssa ja osallistuivat myös seminaareihin. Tapaamiset kaupungin virkamiesten kanssa järjestettiin aluekeskusohjelman toimesta. Tammikuun vierailulla olivat mukana myös Petri Heino Puuinfosta ja Pekka Nurro Metsäteollisuus ry:stä. Vaasan kaavoitusvirkamiehet kertoivat vieraille Hietalahden kehittämissuunnitelmasta ja mahdollisuudesta rakentaa vanhalle raviradan alueelle moderni puukaupunkialue.

Talotehtaiden kehittämistarpeista eräs on sopivan materiaalin löytäminen kylpyhuoneiden lattioihin korvaamaan betonivalua. Uuden materiaalin ja rakennustekniikan löytymisen avulla tuotannossa säästyisi paljon aikaa, sillä betonilattia vaatii pitkän kuivumisajan ennen kuin se voidaan pinnoittaa. Loppuvuodesta 2008 käynnistettyä projektia jatkettiin ja aiheesta tehtiin selvitys ja opinnäytetyö sekä komposiittien materiaalitestejä yhteistyössä ammattikorkeakoulu Novian kanssa. Samantyyppisillä teknisillä ratkaisuilla ja materiaalivalinnoilla voidaan myös tehostaa erilaisten parvekeratkaisujen valmistusta.

Syyskuussa osallistuttiin Woodpointin ja yhteistyökumppaneiden järjestämälle opintomatalle yhdessä talotehtaiden kanssa. Matkalla tutustuttiin ruotsalaiseen passiivitalorakentamiseen Allingsåsissa, puukerrostaloihin, yliopiston puurakentamisen tutkimukseen ja yhteistyökuviioihin Växjössa sekä Träbyggnadskanslietin toimintaan ja puurakenteisiin lähiökerrostaloihin Tukholmassa. Matkalla ilmeni, että ruotsalaiset ovat saaneet paljon enemmän puurakentamisen saralla aikaiseksi kuin suomalaiset. Matkasta kirjoitettiin lyhyt raportti, jota jaettiin syksyn seminaarissa.

Marraskuussa osallistuttiin talotehtaiden kanssa KnowHow- messuille VASEKin yhteisosastolla tarkoituksena vahvistaa nuorten kiinnostusta puutaloalaa kohtaan. Messuilla toteutettuun kyselyyn saatiin noin 250 vastausta, jotka antoivat positiivisen kuvan nuorten kiinnostuksesta puurakentamista kohtaan. Suurinta kiinnostusta nuoret kokivat maalarin,

sisustuskirvesmiehen ja rakennussuunnittelijan tehtäviä kohtaan, vähiten kiinnostivat laatoittajan, LVI- asentajan ja peltisevän tehtävät.

4*. Logistiikan kehittäminen

Maaliikenteen logistiikkakeskuksen yleissuunnittelu toteutettiin vuoden alkupuoliskolla. Työn tuloksena varmistettiin maa-alueen yleinen soveltuvuus logistiikkatoiminnoille ja -toimijoille, määriteltiin optimaalinen sijainti sekä tehtiin visiotason suunnitelma maankäytöstä. Suunnittelu toimii pohjana kaavoitukselle, jota Mustasaaren kunta ja Vaasan kaupunki ovat aloittamassa. Näiden lisäksi hankkeen tuloksena syntyi tulevan logistiikka-alueen markkinointimateriaalia. Pääosa suunnittelutyöstä rahoitettiin aluekeskusohjelman logistiikkakokonaisuudesta.

Aluekeskusohjelman puitteissa valmisteltua lentologistiikan kehittämishanketta jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Erillisrahoitteinen (EAKR), 500 000 € ja kolmen vuoden projekti keskittyy logististen yhteyksien ylläpitämiseen ja kehittämiseen, sekä lentologistiikkaa tukevana toimena henkilöliikenteen kehittämiseen. Hankkeen sisältö koostuu markkinoinnista, lentorahtikeskuksen suunnitelmien tekemisestä sekä investointirahoituksen hakemisesta. Vuoden 2009 lopussa hankkeessa tehdyn työn tuloksena uusi lentoyhtiö (Air Baltic) ilmoitti avaavansa säännöllisen reittiliikenteen Riikaan (n. 60 jatkoyhteyttä) maaliskuussa 2010. Reitti palvelee ensisijaisesti henkilöliikennettä (Suomen neljänneksi suurin lentoasema), mutta tuo lisäarvoa myös rahtiliikenteeseen. Lentologistiikkahankkeen toteutusta tehdään tiiviissä yhteistyössä Vaasan kaupungin, Vaasa Parks Oy:n, Finavian, Pohjanmaan liiton sekä alueen teollisuuden kanssa.

Vaasa-Seinäjoki -rautatien sähköistyksen valmisteluun liittyen VASEK on koordinoinut työryhmää, jonka pääasiallinen tehtävä on elinkeinoelämän etujen huomioiminen rataosuuden sähköistämässä. Erityisesti tavoitteena on ollut erikoiskuljetusreittien turvaaminen, jonka lisäksi rataosuuden jatkokehittämiseksi tavoitellaan pysyvää yhteistyömuotoa erityisesti RHK:n, mutta myös muiden sidosryhmien kanssa. Vuoden 2009 lopulla aloitettiin lisäksi tavararaideliikenteen potentiaaliselvitys yhdessä RHK:n ja VR Cargon kanssa. Tavoitteena on paitsi sähköistyksen myötä saavutettavan raideliikenteen kilpailukykyyn nousun selvittäminen, myös tulevan logistiikkakeskuksen suunnitteluun saatava tieto mm. maavaraustarpeiden muodossa.

Seudulle tärkeiden erikoiskuljetusten aseman turvaamiseksi perustettiin erikoiskuljetusryhmä, jossa ovat edustettuina alueen teollisuus, kuljetusoperaattorit sekä Vaasan kaupunki. Ryhmä nostaa esiin erikoiskuljetuksia koskevia pullonkauloja ja uhkia sekä hakee niihin ratkaisuja.

Vaasan kaupunki aloitti syksyllä 2009 satama-alueen yleissuunnitelman tekemisen mm. aluekeskusohjelmassa tehdyn Vaasan sataman kehittämistarvekartoituksen sekä uusien yritysetablointineuvotteluiden myötä. Yleissuunnittelutyön tekee konsultti. Satama on keskeinen osa seudun kokonaislogistiikkajärjestelmää, joten yleissuunnitelmassa tulee huomioida mm. logistiikkakeskuksen suunnitelmat, radan sähköistys, meneillään olevat tiehankkeet, teollisuuden tarpeet sekä Uumajan pian käyttöön otettava logistiikkakeskus NLC.

Merenkurkun liikenteen sekä sataman toiminnan, erityisesti yhteistyötä Uumajan sataman ja NLC:n kanssa, edistämistä jatkettiin osallistumalla Merenkurkun neuvoston ja ns. satamaryhmän ohjausryhmätyöskentelyyn. Kehitystoiminnan painopistealueena on varsinkin Vaasan ja Uumajan logistiikkakeskusten toiminnallinen yhteensovittaminen sekä yhteisen markkinointikonseptin suunnittelu.

Vaasan seudun kuntien hankintarenkaan kehittämistyötä jatkettiin erillisrahoitteisena Tykes-hankkeena. VASEK toimii hankkeessa koordinaattorina, ja osallistuu kehitystyön kaikkiin vaiheisiin kunkin organisaation kehittämistyössä. Prosessien suunnittelutyö vietiin päätökseen ja asteittaista käyttöönottoa on aloitettu kunnissa tapahtuvien koulutusilaisuuksien kautta.

5. Media-alan ja luovien toimialojen kehittäminen

Vaasan seudun painopisteena luovien alojen kehittämisessä on digitaalisen sisällön kehitys- ja tuotantotoiminta. Tällä osaamisalueella Vaasan seutu on nykyisellään osaamiskeskusohjelman Digitaaliset sisällöt –klusterin liitännäisjäsen. Vaasan seudun sisääntulokulmana on digitaalisten sisältöjen käyttäjälähtöinen testaus ja kehittäminen. Lisäksi alueella on käynnistetty digitaalisen sisällön kehitysohjelmia, joissa alan yritysten kehitystä tuetaan mm. tuotekehityksen, liiketoimintaosaamisen ja kansainvälistymisen alueilla sekä tekemällä taustaselvityksiä ja rakentamalla media-alan yhteistyöverkostoa Vaasan alueella. Toteuttamisesta vastaa MediaCity keskeisenä yhteistyökumppaninaan Länsi-Suomen

muotoilukeskus Muova.

Tiivis kuvaus käynnistetyistä hankkeista:

- Eyse on User Experience-konferenssi marraskuussa 2009, joka keräsi 120 osanottajaa sekä alueelta, kansallisesti että kansainvälisesti, ja yhdisti tutkimukselliset ja liiketoiminnalliset näkökulmat elämysten merkityksestä mediasisällön kehittämisessä
- ICT-alan yrityksille suunnatut UseIT- sekä UX 2009-2010-kehitysohjelmat
- Muovan Creativelab-hanke
- digibusiness-klusterin yhteinen sosiaalisen median kehittämishanke Sombiz
- digibusiness-klusterin yhteinen International Business Program -hanke
- monikulttuurisen ja –kielisen sisällön testaushanke yhteistyössä Kouvolan seudun osaamiskeskuksen kanssa
- Muovan ImageTestLab-bränditestaushanke
- MediaCityn crossmedia-formaattikehityshanke
- digitaalisen sisällön kansallinen vientiprojekti, jossa Vaasan seudun klusteriohjelmalla on suunnitteluvastuu aikaisemman toimintamallimme perusteella

Aluekeskusohjelman nykyisenä roolina on vahvistaa kehitystoimijoiden ja yritysten verkostoitumista sekä alueen sisällä että kansallisesti. Sisältötuotannon ja sitä sivuavien alojen yrityksille on järjestetty seminaareja ja MindClub-verkottumistilaisuuksia, joiden tavoitteena on tuoda kentälle uusia impulsseja ja luoda yhteyksiä yritysten välille, puhujina mm. Star Wreck-elokuvan tuottajat sekä Jaikun perustaja Jyri Engeström. Vaasan seutu on mukana AKO:n kulttuuri- ja luovien alojen kansallisessa verkostossa, VASEK toimii rahoittajana ja koordinaattorina, MediaCity puolestaan toimii alueen varsinaisena edustajana. Tammikuussa järjestettiin Vaasassa AKO-verkoston infotilaisuus, samassa yhteydessä toteutettiin luovien alojen yritysten Jalostamo-sparraus yhteistyössä Diges ry:n Pekka Krookin kanssa. Keväällä MediaCity järjesti yhteistyössä AKO-verkoston kanssa Vaasassa seminaarin ”Open your mind to the Creative Industry – The Nordic Dimension”. Lokakuussa Lasse Norrgård MediaCitystä osallistui AKO-verkoston Music&Media seminaariin Tampereella ja marraskuussa toteutettiin toistamiseen Jalostamo-sparrauksilaisuus Vaasassa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Vuoden 2009 aikana tehtiin myös OPM:n ESR-rahoituksella kansallinen luovien toimialojen Armada-esiselvitys, jonka puitteissa selvitettiin viiden maakunnan seitsemän luovan toimialan yritysten ideointi- ja tuotekehitysprosesseihin liittyviä tarpeita. Hankkeen vetovastuussa oli MediaCity, joka myös vastasi AV-alan selvittämisestä. Muita mediaan liittyviä toimialoja olivat pelit, musiikki ja viestintä.

MediaCityyn niin ikään kytkeytyvän Pohjanmaan Mediakomission toiminnan kehittäminen sisältyy aluekeskusohjelman tavoitteisiin ja VASEK haki OPM:n alueellisen audiovisuaalisen tuotantotoiminnan kehittämiseen suuntaamaa rahoitusta keväällä 2009 (myönnettiin 24.000€ valtakunnallisesta 100.000€ määrärahasta). Alueella tuotettiin v. 2009 Pohjanmaan Mediakomission tuotantopalveluita hyödyntäen yhteensä neljä TV-sarjaa kansallisille pääkanaville MTV 3, YLE 1 sekä FST. Tuotantojen näyttöoikeuksia on myyty myös pohjoismaisille kanaville kuten SVT, NRK ja DR. Mediakomission toiminta nyky muodossaan päättyy kuluvaan vuoteen, ja alan yrityksille suunnattavat palvelut suunnitellaan uudelta pohjalta vuodesta 2010 alkaen.

6*. T&K –yhteistyön kehittäminen Vaasan korkeakoulukonsortiossa – painopisteinä hyvinvointipalveluiden ala

Vaasan korkeakoulukonsortio on Vaasassa toimivien yliopistojen (VY, ÅA, Hanken, HY, Muova) ja ammattikorkeakoulujen (VAMK, Novia) yhteistyöfoorumi, jonka painopistealueena on alueellisen innovaatiojärjestelmän ja vuorovaikutuksen kehittäminen. Tavoitetta edistetään vahvistamalla alueellista tutkimus- ja koulutusjärjestelmää sekä kehittämällä Vaasan tiedepuistoa. Vuoden 2009 aikana konsortion tavoitteena on painottaa hyvinvointipalveluiden alaa ottaen huomioon tiedepuistokonteksti sekä poikkitieteellisyys ja yrittäjyyteen liittyvät teemat.

Kehittämiskokonaisuuden koordinaattorina on toiminut Vaasan yliopiston sosiaali- ja terveyshallintotiede, joka niin ikään koordinoi BoWer (Bothnia Welfare – Coalition for Research and Knowledge) –kehittämishjelmaa Pohjanmaalla. BoWer on hyvinvointitutkimuksen ja –osaamisen keskittymä, jossa ovat mukana mm. hyvinvointipalveluiden tuottajat (Vaasan kaupunki, Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, yksityiset ja kolmannen sektorin toimijat kuten STKL ja Vaasan setlementtiyhdistys ry.), alueen korkeakoulut (VY, ÅA, VAMK, NOVIA), THL:n Vaasan yksikkö toimijoinen (WHO Mielenterveysalan yhteistyökeskus, Vaasan Mielenterveysalan osaamiskeskus, NOPUS) sekä alueen muut hyvinvointiosijat ja kehittäjät (SoNetBOTNIA sekä alueella vaikuttavat lastensuojelun, päihdetyön, vanhustyön ja

vammaistyön kehittämisyksiköt). Tämä viitekehys on mahdollistanut hyvin laajan alueellisen yhteistyön hyvinvointialan kehittämisessä Vaasan seudulla ja laajemminkin.

Vuoden 2009 aikana hankkeen avulla on organisoitu kiinteä hyvinvointialan yrittäjyyttä ja hyvinvointialan osaamista kehittävä ryhmä, jossa on mukana kymmenen eri alan asiantuntijaa alueen korkeakouluista ja VASEKista. Hankkeen aloituskokous pidettiin 16.4.2009, tämän jälkeen ryhmä on kokoontunut 5 kertaa syksyn 2009 aikana.

Hankkeessa on toteutettu seuraavat toimenpiteet:

- Muodostettu pysyvä yhteistyöryhmä hyvinvointialan tutkimuksen ja kehittämisen edistämiseksi konsortiossa
- Tehty hyvinvointialan ja hyvinvointiyrittäjyyteen kohdennettujen hankkeiden kokonaiskartoitus konsortion toiminta-alueella ja osin valtakunnallisesti.
- Hankkeessa on tehty laaja hyvinvointialan yritysten ohjelmistokartoitus Vaasan seudulla. Kartoituksessa on selvitetty alueen hyvinvointiyriyten tämänhetkinen ohjelmistotilanne, ohjelmistojen toimivuus ja tulevaisuuden tarpeet sekä ohjelmistoja tarjoavien yritysten hyvinvointiyriyksille soveltuva ohjelmistotarjonta. Ohjelmistokartoitusta tullaan hyödyntämään hyvinvointialan yritysten toiminnan kehittämisessä sekä tulevissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa.
- Hankkeessa on valmisteltu hankesuunnitelmaa, jolla haetaan rahoitusta hyvinvointialan yritysten tuottamien palvelujen hyvinvointihyötyjen vaikuttavuuden arvioimiseksi ja mittaamiseksi. Kehitettävä mittaristo tulee toimimaan välineenä, jonka avulla voidaan konkretisoida hyvinvointipalveluiden tuottamat hyödyt yksilöiden, organisaatioiden ja yhteiskunnan tasoilla. Hankerahoitusta haetaan muun muassa TEKESiltä ja TYKESiltä.
- Hankkeessa on valmisteltu *hyvinvointialan yrittäjyyden* laajempaa alueellista kehittämisohjelmaa. Erityisenä painopisteenä on korkeakoulukonsortion tarjoaman poikkitieteellisen osaamisen hyödyntäminen liitettynä VASEKIn ja muiden yrityspalvelu- ja kehittämisorganisaatioiden toimintaan hyvinvointialan yritystoiminnan kehittämisessä.

7. Venealan kehittäminen yhteistyössä Kokkolan-Pietarsaaren seutujen kanssa

Vaasan seutu on jo usean vuoden ajan osallistunut aluekeskusohjelman puitteissa ja erillisrahoituksin moniin venealan kehittämistoimenpiteisiin yhdessä Pietarsaaren ja Kokkolan seutujen kanssa. Vaasan seudulla venealan kehittämisen painopisteenä on alueella toimivien venevalmistajien lisäksi erityisesti alaan liittyvän monipuolisen alihankintatoiminnan vahvistaminen ja verkottaminen lähiseutujen venevalmistajien kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa yritystason aktiivointi- ja neuvontatoimia erityyppisissä asioissa ja uusien kontaktien luomiseksi. Yksi Vaasan seudulle tärkeä osa-alue on niin ikään toimialaan liittyvän kaupan vahvistaminen, jossa on tapahtunut paljon muutoksia kuluneen vuoden aikana. Teknologiakeskus Merinova Oy Vaasassa toimii osaamiskeskusohjelman (OSKE) Meriklusterissa, jonka osalta on toimittu yhteistyössä venealan kehittämisessä. Meriklusterin kanssa on rajapintaa mm. laivateollisuuden alihankintoihin, tuotekehitykseen sekä metallialan osaamiseen veneteollisuudessa. Vuonna 2009 erityisenä painopistealueena Vaasassa on ollut *Kronwikiin suunniteltavan venealan keskittymän* konseptointi. Hankkeessa toimitaan yhteistyössä alueen omistavan Vaasan kaupungin, kaupungin kilpailuttaman suunnittelukonsultin, aluekeskusohjelman venealan kehittämiskokonaisuuden ja osaamiskeskusohjelman Meriklusterin kesken.

VASEK toimii venealan AKO-yhteistyön paikallisena aktivaattorina ja tiedonvälittäjänä erilaisten toimialaan liittyvien asioiden ja tapahtumien osalta, KETEK Marine (Kokkola) puolestaan vastaa ostopalveluperiaatteella yhdessä Pietarsaaren- ja Kokkolan seutujen kanssa linjatun kokonaisuuden toteutuksesta. Seuraavassa on esitelty aluekeskusohjelmien yhteistoimintaan liittyvä raportti vuodelta 2009:

Pohjanmaan veneklusterin markkinointi

Yhteisosasto Helsingin VeneBåt 09 messuilla

Pohjanmaan veneklusteria ja sen yrityksiä on markkinoitu Helsingin kansainvälisillä Vene/Båt 09 venemessuilla organisoimalla sinne yhteisosasto alueen yrityksille ja toimijoille. Osastolla oli seitsemän yritystä Pohjanmaalta ja palaute messuista erittäin hyvä. Messujen aikana järjestettiin myös mediatilaisuus, jonka tarkoituksena oli lisätä klusterin näkyvyyttä. Siinä jaettiin myös vuotuinen tervatynnyripalkinto merkittävälle venealan kehittäjälle.

Suurlähettiläiden vierailut venealan yrityksiin

KOSEK on AKO-toiminnan puitteissa organisoitunut Suomessa asuville ulkomaan suurlähettiläille tutustumismatkan Kokkolan alueen venealan yrityksiin. Suurlähettiläitä ja heidän edustajiaan osallistui yhteensä 9 henkilöä päivän kestäväälle tutustumiskierrokselle, jossa vierailtiin mm. Kewatec Aluboot Oy:ssä, Finnmarin Oy:ssä, Sarins Båtar Ab:ssä ja Rolls Royce Oy:llä.

Venealan yritysten benchmarking -matka Valtran tuotantoverkoston Etelä-Pohjanmaalla

KOSEK on myös järjestänyt venealan yrityksille tutustumismatkan Maaseudun Kone Oy:n toimintaan ja tuotantoprosesseihin Ylihärmään. Maaseudun kone valmistaa osana kehittyntä Valtra-tuotantoverkosta mm. Valtra traktorien ohjaamoja.

Tuotantoteknologian kehittäminen

Yrityskohtaisten kehittämishankkeiden valmistelu

Veneklusterin yrityksille on valmisteltu yrityskohtaisia kehittämishankkeita, jotka ovat liittyneet tuotteiden tai tuotantomenetelmien kehittämiseen. Hankesisältöjä ovat olleet teollinen muotoilu, robotti- ja automaatiotekniikka, suljetut laminointimenetelmät, tietokoneavusteiset 3D-suunnittelu ja valmistusmenetelmät, komposiittimateriaalit, sopimusvalmistus, brändien rakennus ja tuotannon lay-out suunnittelu. Pääasiallisia rahoittajia ovat olleet Tekesin kansallinen veneohjelma ja TE-keskus, sekä yritykset itse. Yrityshankkeita oli 15 kpl vuoden 2009 aikana.

Yrityskäynnit ja neuvottelut

Hankkeiden valmisteluun, Tekesin kansallisen veneohjelmarahoituksen markkinointiin sekä verkostojen rakentamiseen liittyen on tavattu eri yritysten ja organisaatioiden edustajia. Tapaamisissa on luotu yhteistyösuhteita, välitetty informaatiota rahoitusmahdollisuuksista, yritysten kehittämistarpeista sekä aktivoitu hanketoimintaa. Vuoden 2009 aikana on tavattu yhteensä 54 eri yritystä tai organisaatiota.

Teknologiaseelvitykset

Lisäksi on toteutettu useita venealan teknologiaan ja tuotantoteknologian kehittämiseen liittyviä selvityksiä yhteistyössä yritysten kanssa. Niissä on pyritty löytämään ja siirtämään materiaaleja, teknologiaa ja osaamista toisilta toimialoilta venetoimialan yritysten käyttöön. Yrityksille on tiedotettu TEKES-tutkimushankkeista ja niiden tuloksista sekä aktivoitu heitä osallistumaan yhteishankkeisiin sekä hyödyntämään Tekes-valmistelurahoitusta.

Osallistuminen kehittämisseminaareihin ja tapahtumiin

AKO -toiminnan puitteissa on osallistuttu seuraaviin seminaareihin:

- Finpron ja Tekelin järjestämä kehittämisseminaari Helsingissä, jossa etsittiin yhteisiä keinoja tukea pk-yritysten vientimarkkinointia TE-keskusten, Tekesin, teknologiakeskusten ja Finpron kanssa
- Muovan ja Design Forum Finlandin organisoima Muotoilun Road Show tapahtuma Vaasassa
- Concordian järjestämä Muotoilusta kilpailukykyä -seminaari Pietarsaareissa

Koulutus ja informaatiotoiminta

Klusteriesitteiden päivittäminen

Pohjanmaan veneklusteriin kuuluvia yrityksiä ja organisaatioita esittelevä esite on päivitetty ja sitä on jaettu mm. Helsingin VeneBät-09 messuilla.

Internetportaalin kehittäminen

Yhteistyössä Pohjanmaan liiton kanssa on kehitetty Pohjanmaan veneklusterin yritysten välistä yhteistoimintaa ja markkinointia parantava internet-portaali osoitteessa www.boatcluster.fi. Kaikki klusteriesitteen tiedot siirretään portaaliin, josta voidaan hakea yrityksiä palvelu- ja tuotekategorioiden mukaan. Tietojen päivityksestä ja ylläpidosta tulee vastaamaan KETEK yhdessä klusterin yritysten kanssa.

Fact Finding matkoja

Jouni Vähäsöyrinki on osallistunut AKO-ohjelman rahoittamana Pariisin JEC-Composites -messuille ja Helsingin VeneBät-09 messuille. JEC-Composites- messuilla tutustuttiin tuuliturbiinien lapavalmistuksen materiaaleihin ja asiantuntijayrityksiin, injektioalamoinnin asiantuntijayrityksiin sekä polyuretaanituotteiden valmistustekniikkaan. Lisäksi Vähäsöyrinki on osallistunut asiakasyrityksen rahoittamana Dusseldorfin Boot 09 venemessuille, jossa tutustuttiin uusiin venesuunnittelutrendeihin ja kansainvälisten venealan kärkiyritysten tuotteisiin. KOSEK on järjestänyt Kokkolan seudun yrityksille matkan Tukholman Bät-09 messuille, jossa yritykset ovat voineet tutustua kilpailijoiden tuotteisiin, trendeihin ja verkostoitua keskenään.

Uusien markkinoiden kartoitus

Finnpron ja Viexpon kanssa on selvitetty ja tutkittu mahdollisuuksia maakohtaisten markkinaselvitysten tekemiseksi. Selvitystyössä on hyödynnetty em. organisaatioiden sekä Finnboatin tekemiä selvityksiä mm. Gulfin ja Välimeren

alueelta. Yrityksiä on aktivoitu mukaan yhteishankkeisiin koskien uusien markkinoiden kartoitusta ja asiakastarpeiden selvitystä.

Klusterin osaamisperustan ja rakenteiden vahvistaminen

Tuotekehityspalveluyksikön ja sen toimintakonseptin kehittäminen

Ketek on valmistellut vene-, puu-, muovi- ja metallialan tuotannollisten yritysten liiketoiminnan ja tuotteiden kehittämistä palvelevaa kehittämishanketta. Sen avulla tullaan parantamaan innovaatioympäristön osaamisperustaa erityisesti tuotekehityksen osalta.

Yhteistyö ranskalaisen injektioasiantuntijayrityksen kanssa

Toimintavuoden aikana on käynnistetty yhteistyö ranskalaisen injektioalaminointiin liittyvän asiantuntijayrityksen kanssa. Yrityksen osaamista on pyritty markkinoimaan alueen kärkiyrityksiin kehittämistoiminnan aktivoimiseksi ja tukemiseksi.

KOKO- ohjelmaan valmistautuminen

Keskeisten kehittäjä- ja koulutusorganisaatioiden kanssa on valmisteltu KOKO-ohjelmaan liittyen venealan yhteistä kehittämistoimintaa. Sen tavoitteena on ollut hyödyntää AKO-toiminnassa saatuja kokemuksia ja hyviä käytäntöjä. Valmisteluun ovat osallistuneet Yliopistokeskus Chydeniuksen, Kokkolan kaupungin, KOSEKIn, VASEKIn, Concordian ja KP-ammattikorkeakoulun, KP-liiton ja yritysten edustajat.

8. Hyvinvointi- ja palvelualan yrittäjyyden edistäminen Vaasan seudulla

Yleistä

Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK rekrytoi alkuvuodesta 2009 osin aluekeskusohjelman rahoituksella uuden yritysneuvojan erityisosaamisalueenaan hyvinvointiala. Koska tehtävä oli uusi, hankittiin aluksi laajasti tietoa hyvinvointitoimialasta ja sen erityispiirteistä kansallisesti ja seudullisesti. AKO-toiminnan painopistealana oli erityisesti hyvinvointiyrittäjyyden kehittäminen, jonka vuoksi keskityttiin nimenomaan yritysälähtöisten tarpeiden kartoittamiseen ja Vaasan seudulla jo toimivien alan yritysten kontaktoimiseen sekä hyvinvointialan yritysneuvonnan tunnetuksi tekemiseen.

Yritysyhteistyöstä kumpusi tarve jatkaa palvelusetelijärjestelmän seudullista kehittämistä sekä alan yritysten liiketoimintaosaamisen laajaa kehittämistä ja imagon nostoa. Lisäksi yrittäjät toivoivat jatkossa mahdollisuutta sekä keskinäiseen että julkisen sektorin toimijoiden kanssa tehtävään verkostoitumis- ja yhteistyöhön järjestettyjen koulutus- ja virkistystapahtumien muodossa. Yleisesti ottaen hyvinvointialan yritysten ja alan työpaikkojen lukumäärän kasvattaminen edellyttää kunnilta selkeitä palvelustrategioita, joissa ilmaistaan kunnan suunnitelmat sen järjestämisvastuulla olevien sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamisen osalta.

AKO hyvinvointiverkosto

Vaasan seutu jatkoi aluekeskusohjelman kansallisen hyvinvointiverkoston jäsenenä, VASEK maksoi vuotuisen osallistumismaksun ja yhtiön hyvinvointialan yritysneuvoja toimi alueen edustajana. Verkostossa mukana olo oli antoisaa, monia hyviä käytäntöjä esiteltiin ja verkosto loi myös mahdollisuuden kansalliseen verkostoitumiseen.

Hankkeet

Medibothnia- hanke käynnistyi VASEKIn hyvinvointialan henkilöresurssin valmistelemalla hankehakemuksella (EAKR-hanke, n. 300.000€). Hankkeen tavoitteena on luoda edellytyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon osaamiskeskukselle Vaasassa Palosaarella sijaitsevalla campus-alueella. Hankkeen hallintotahona toimii Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur (SÖFUK). Projektissa luodaan konsepti, jossa määritellään Yrkeshögskolan Novia'n ja Vaasan ammattikorkeakoulun (VAMK) fyysinen ja sisällöllinen yhteistyö hyvinvointialan koulutuksessa, tutkimuksessa ja kehittämisessä. VASEKIn hyvinvointialan yritysneuvoja on osallistunut konseptiryhmän jäsenenä useaan kokoukseen vuoden 2009 aikana yritysten näkökulmaa painottaen.

VASEKIn hyvinvointialan yritysneuvoja ja yhtiön kehitysjohtaja ovat osallistuneet tiiviisti toiseen AKOn piirissä toteutettuun hyvinvointialaan liittyvään kehittämiskokonaisuuteen *Vaasan korkeakoulukonsortion tutkimus- ja kehittämissyhteistyön vahvistamisessa*. Tämän osuuden tulokset on kuvattu erikseen kohdassa 6.

VASEKIn yritysneuvoja on kartoittanut Vaasan keskussairaalan, Vaasan terveyskeskuksen sekä Mustasaaren

terveyskeskuksen kiinnostusta lähteä mukaan *Potilas-/Hoivahotelli-hankeeseen*, joka on AKO Hyvinvointiverkoston ja OSKE Hyvinvointiklusterin yhteishanke, ja johon ollaan hakemassa rahoitusta TEKESin Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmässä -ohjelmasta. Kiinnostus ei ollut tarpeeksi vahvaa Vaasan seudulla, joten hankkeeseen ei lähdetty mukaan.

VASEK on AKOon liittyen osallistunut Pohjanmaan liiton naisjohtajuuteen ja naisyrittäjyyteen liittyvään koordinoituihin ja käynnistettävään DOVER (Development on Womens Equal Rights) – hankkeen valmisteluun. Lisäksi VASEK on ollut mukana Pohjanmaan liiton maakuntaohjelmaa 2011-2014 valmistelevassa asiantuntijaryhmässä, hyvinvointi- ja turvallisuus osuutta koskien, samoin on kommentoitu vuoteen 2040 yltävää maakuntastrategiaa. VASEKissa on laadittu ”hyvinvointialan kehittäminen – hyvinvointiyrittäjyys” osuus Vaasan seudun KOKO-ohjelmaehdotukseen vuosille 2010–2013. VASEKin yritysneuvoja on osallistunut Pohjanmaan TE -keskuksen järjestämään yritysneuvojen valmennusohjelmaan, joka on vahvistanut hyvinvointialan yritystoiminnan kehitystyötä.

Aluekeskusohjelman puitteissa on pyritty edistämään palvelusetelin seudullista käyttöönottoa. Tähän liittyen on mm. tiedotettu SITRAn järjestämästä Uudistuva Palvelusetelilainsäädäntö -koulutuskierrosta alueen kunnanjohtajille ja SoTe-alan vastuuhenkilöille sekä palveluseteliyrittäjille. Vaasan seutu pyrki pilottialueeksi SITRAn palvelusetelihakkeeseen, mutta emme pystyneet täyttämään tiukkoja kriteereitä kuten asiakasmaksujen läpinäkyvyyden vaatimusta nopealla aikataululla toteutettuna. Yhteistyö SITRAn kanssa jatkuu joka tapauksessa myös tulevana vuonna.

Hyvinvointiyrittäjyys

Aluekeskusohjelmaan liittyen vahvistetaan alan kehittämistoimintaa, valmistellaan hankkeita ja luodaan verkostoja, varsinaisen yritysneuvojan perustyö resursoidaan suoraan VASEKin kautta. Seudulla on n. 350 sosiaali- ja terveydenhuoltoon luokiteltavaa yritystä. Laajasti määriteltynä hyvinvointialan yrittäjiä on paljon suurempi määrä. Kuluneen vuoden aikana aluekeskusohjelmaan liittyen on toimittu yhteistyössä n. 80 hyvinvointialan yrityksen kanssa. Varsinaisen yritysneuvonnan osalta palvelut koostuivat mm. liiketoimintasuunnitelman laadinnan tukemisesta, yritystukien neuvonnasta ja hakuprosessissa avustamisesta, markkinointiviestinnän kehittämisestä sekä kannustamisesta verkostoitumiseen ja yhteistyöhön muiden alan yritysten ja toimijoiden kanssa.

Seminaareja ja yritystilaisuuksia vuoden 2009 aikana:

- 28.1 AKO hyvinvointiverkostokokous, Helsinki
- 10.3 AKO hyvinvointiverkostokokous, Helsinki
- 18.3 Hyvinvoiva ja terve Pohjanmaa, Vaasa
- 21.4 Rajapintaan seminaari, Kokkola
- 22.4 Yritysrahoittajien päivä, Finnvera, Vaasa
- 18.5 Hoivahotelli informaatiotilaisuus, Pietarsaari
- 2.6 AKO hyvinvointiverkostokokous, Porvoo
- 3.6 Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmässä, TEKES, Vantaa
- 11.8 AKO hyvinvointiverkostokokous, Helsinki
- 31.8 Uudistuva Palvelusetelilainsäädäntö seminaari, SITRA, Helsinki
- 17.9 Suomen talouden tila ja tulevaisuus seminaari, Vaasa
- 20.10 Valtakunnallinen HYVÄ – foorum, Helsinki
- 27.10 AKO hyvinvointiverkostokokous, Helsinki
- 28.10 Hyvinvointiala- ja yrittäjyys, HYVÄ hankkeen ja Klemmarin esittelyä, Vaasa
- 4.11 Hyvinvointifoorum seminaari, Tampere
- 3.11 Työympäristö seminaari, Vaasa
- 18.11 MediBothnia hankkeen yrittäjien kuulemistilaisuus, Vaasa
- 25.11 Yhteistyöllä menestykseen, palvelusetelitetoa, Vaasa
- 1.12 Miten vanheneva yhteiskunta selviää, keskustelutilaisuus, Vaasa

9*. PK-yritysten kansainvälistymisen edistäminen Vaasan seudulla sekä ulkomaisten investointien houkuttelu

Aluekeskusohjelman puitteissa VASEK jatkoi vuonna 2008 aloitettua pk-yritysten kansainvälistymishanketta. VASEK palkkasi vuonna 2008 maaliskuussa yritysasiamiehen, jonka työpanoksesta noin 30% suuntautuu AKOn kansainvälistymiskokonaisuuden toteuttamiseen. Kansainvälistymispalvelut painottuvat pk-yrityksiin, ja suuntautuvat seuraaviin kohderyhmiin:

1. Yritykset, jotka etsivät ulkomailta markkinoita
-vienti ja ulkomaan etabloinnit
2. Yritykset, joiden hankintaketju ulottuu ulkomaille
-tuontitoiminta ja valmistus
3. Ulkomaalaiset investoijat; yritykset/ riskirahoittajat sekä ulkomaalaiset yrittäjät
-Invest in toiminta, yhteistyökumppaneiden haku, seutumarkkinointi (kytkeytyy VASEKin Wasa Works-hankkeeseen)
4. Yritykset, jotka etsivät osaamista ulkomailta
-rekrytointi ja kotiuttaminen Vaasan seudulle (kytkeytyy VASEKin Wasa Works-hankkeeseen)

Kansainvälistymispalvelut on tuotteistettu seuraavasti:

- A. Yrityksen perusneuvonta
- B. Yrityksen perustaminen Suomessa
- C. Kansainvälistymisen valmiudet
- D. Kontaktipalvelu
- E. Työvoimapalvelut
- F. Rahoituspalvelut
- G. Tukipalvelut

Palvelut välittää ja toimittaa VASEK yhteistyökumppaneineen; Vaasan seudun kunnat, Viexpo, Finnvera, Pohjanmaan kauppakamari, TE-keskus jne. Osakokonaisuuden piirissä on vuoden 2009 aikana tehty seuraavia asioita:

Vienti- ja ulkomaanetablointien neuvonnan toteuttaminen yhteistyössä Viexpon kanssa

VASEK kehitti alueellista yhteistyömallia, jossa vienti- ja etabloitumisneuvontaa toteutetaan yhdessä alueellisten toimijoiden, etenkin Viexpon kanssa. VASEK kartoittaa yritysten tarpeet ja kanavoi ne Viexpolle. Samalla VASEK on auttanut alueellisia toimijoita tiedottamaan yrityksille kansainvälistymispalveluista ja kansainvälisistä tapahtumista.

Invest In toiminnan strukturointi

Invest In-toiminnassa VASEK on onnistunut vakiinnuttamaan ja kehittämään yhteistyötä Invest In -toimijoiden kanssa. Lisäksi seudulliset valmiudet ja verkostot on kehitetty investointien houkuttelemiseksi - toimintaa on limitetty seutumarkkinointiin, logistiikkakeskustyyöhön, innovaatio- sekä omistaja- ja sukupolvenvaihdostoimintaan.

Muu kansainvälinen neuvonta

VASEK ja sen yhteydessä toimiva Uusyrityskeskus Startia on todennut ulkomaalaisten uusyrittäjien määrän kasvavan, ja kehittänyt valmiuksia henkilöresurssien ja viestintämateriaalin osalta.

Verkostoyhteistyön kehittäminen

Kansainvälistymistyön verkosto-yhteistyötä syvennettiin etenkin Ranskan Suurlähetystön, Ruotsin Suurlähetystön, Saksassa toimivien kehitysyritysten, Ruotsissa toimivan ISAn ja Venäjän KOKO-verkoston myötä. Yhteistyö IIF:n Cleantech- ja ICT-timien, sekä Finpron kanssa tiivistyi.

Viestinnän kehittäminen

Hankkeen kautta kiteytettiin seudulliset vahvuudet faktoineen yhteisiin viesteihin. Luotiin monikielistä viestintämateriaalia suomen kielen lisäksi ruotsiksi, englanniksi ja espanjaksi. Esimerkkejä ovat seudullinen folder, VASEKin nettisivut, rollupit, energyvaasa.fi -portaali, sekä kansallinen Cleantech-esite. Kehittämistyö nivoutui tiiviisti muuhun seutuviestintätyyöhön.

Kansainvälistymistapahtumat

Vuoden aikana VASEK osallistui pk-yritysten kansainvälistymisen osalta seuraaviin tapahtumiin:

- Hannover Messe, Hannover, 04/2009 (fact finding)
- Österbottens kväll, Tukholma, 05/2009 (järjestäjä, etabloinnit Suomeen)
- Alihankintamessut, Tampere, 09/2009 (fact finding)
- Cleantech Finland, Tukholma, 09/2009 (yhteistapahtuma, etabloinnit Suomeen)
- Entsorga, Köln, 10/2009 (näytteilleasettaja)

Pk-yritysten kansainvälistymisneuvontaa tehtiin kaikissa Vaasan seudun kunnissa, joskin painopiste on ollut Vaasassa. Neuvottavia pk-yrityksiä joihin henkilökohtainen kontakti on ollut n. 80 kpl.

Invest in -toiminnassa fokus on ollut energiateknologiassa, ja etenkin uusiutuvalle energiassa. Invest in -toiminnassa

kontakteja generoitiin joko suoraan tai verkoston kautta Kiinasta, Ruotsista, USA:sta, Saksasta, Espanjasta ja Intiasta. Alakohtaisesti tuulivoima ja lämmitysverkot herättivät eniten kiinnostusta. Kokonaisuutena Ruotsista oli selvästi eniten kiinnostusta (12 yritystä), ja Espanjasta oli eniten kiinnostusta seudullista kärkialaa tuulivoimaa kohtaan (4 yritystä).

10*. Vaasan seudun elinkeinostrategian toteuttaminen, seutuyhteistyö ja hankevalmistelu

Vaasan seudun elinkeinostrategian toteuttaminen on jatkunut vuonna 2009 olemassa olevien strategioiden (Maakuntaohjelma, Vaasan seudun strategia, Vaasan seudun innovaatiostrategia, seudun kuntien palvelustrategia, Vaasan kaupungin elinkeinopoliittinen ohjelma, Suurten kaupunkiseutujen politiikkakokonaisuus) mukaisten hankkeiden valmistelulla, seudulliseen yhteistyöhön liittyvien seminaarien ja muiden tapahtumien järjestämisellä, päätöksenteon tueksi tarvittavan tiedon hankkimisella sekä kaikki osapuolet huomioivalla viestinnällä. Työssä noudatettavien strategioiden joukossa on vuonna 2009 uutena myös Vaasan kaupungin matkailustrategia 2009–2015. Keskeisten yrityspalvelutoimijoiden välistä yhteistyötä on tiivistetty operatiivisella tasolla elinkeinoryhmissä.

Julkisluontoisen yrityspalvelukentän ja asiakkaan välisen rajapinnan selkeyttämistä ja VASEKIn keskeistä yrityspalvelutuottajan asemaa on korostettu eri toimijoiden roolituksilla. Vuonna 2008 käyttöön otetun Yritystulkkijärjestelmän osalta on toteutettu myös ruotsinkielinen versio yhteistyössä palveluntarjoajan ja maan kaksikielisten alueiden kanssa. Kokonaisuudessaan toimijoiden yhteistyötä on jäsennetty englanninkielisen palveluntarjonnan selkeyttämiseksi.

Vaasan seudun ohjelma-alueen vahvuudet ja kehittämistarpeet on analysoitu osana KOKOn valmisteluprosessia. Lähtökohdana oli aluekeskusohjelman rooli suhteessa muihin alueen kehittämisvälineisiin, maakunnallisiin strategioihin ja meneillään oleviin hankkeisiin. Vaasan seudun kuntien rahoittamaan yhteistyö- ja kuntarakenneselvitykseen osallistuttiin taustoituksessa ja tiedon keräämisessä. Työ linkittyi Vaasan seudun kehittämisen painopisteiden määrittelyyn ja KOKO:n valmisteluun.

Elinkeinostrategian toteuttamisessa keskeisimpänä olevassa energiaklusterissa on toteutettu lukuisia toimenpiteitä, joissa Vaasan seudun AKO:n rooli on ollut merkittävä. Energia-alan viestinnän kehittämisen osalta toteutettiin oma toimenpidekokonaisuus, jossa luotiin mm. energiaklusteria esittelevä energyvaasa.fi –portaali. AKO:n ohjelmapäällikkö on toiminut Pohjanmaan energiastrategian imagotyöryhmän puheenjohtajana. Työn puitteissa on määritelty energiaklusterin viestinnän kehittämistoimenpiteet vuoteen 2014 asti sekä valmisteltu Vaasan seudun KOKO:n energia-alan kehittämiskokonaisuus. Korkeakoulujen ja yritysten kanssa järjestettiin yhteistyössä Energy Works -seminaari, jossa esiteltiin tekniikan alan yritysten ja toimijoiden tarjoamia uramahdollisuuksia. AKO:n puitteissa osallistuttiin myös Vaasan yliopistolla 25.11. järjestettyyn Energiapäivään. Vaasan tiedepuiston kanssa toteutettiin tuotekehitysseminaari, jossa esiteltiin korkeakoulukonsortion yksiköiden tarjoamat poikkitieteelliset yritysten kehittämismahdollisuudet. Vaasassa järjestettyihin Taitajat 2009 –ammattitaidon SM-kisoihin osallistuttiin toiminnallisesti AKO:ssa valmistellun WasaWorks-hankkeen kautta.

Vuoden aikana osallistuttiin seudullisten elinkeinoyhteisöjen SEKES ry:n hallitustyöskentelyyn, ja KOKO:n kansalliseen valmisteluryhmään kehitysyrityiden edustajana. Kansallisen verkottumisen kannalta osallistuminen yrityskehittämisen, viestinnän, mittaroinnin ja mm. tuulivoimaklusterin valmisteluun eri kehittämisryhmissä on ollut merkityksellistä. Yhteistyöllä on voitu parhaita käytännön malleja hyödyntää Vaasan seudulla ja toisaalta antaa pohjaa muilla seuduilla toiminnan tehostamiseen ja yhteistyön toteuttamiseen. Myös Vaasassa järjestämämme Suomen Uusyrityskeskuksien kesäpäivät toivat perspektiiviä omaan toimintamalliumme.

Viestinnän ja päätöksenteon tueksi päivitettiin vuonna 2008 koottu ja analysoitu tilasto- ja esittelyaineisto Vaasan seudusta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Ennakointityötä on tehty osallistumalla mm. Ennakointiohjelman 2008–2011 työryhmään, TE-toimiston työllisyyden edistämistoimikuntaan ja toimialakohtaisiin asiantuntijaraateihin sekä toimenpiteissä mukana olemisella yhdessä Pohjanmaan liiton, TE-keskuksen ja muiden sidosryhmien kanssa. Vuoden 2009 toukokuussa järjestettiin jälleen huippuseminaari Future Workshop, joka keräsi suuren joukon elinkeinoelämän kehityksestä ja seutuyhteistyöstä kiinnostunutta osallistujaa. Seudun sisäisen yhteistyön lisäksi keskeisellä sijalla on hyvän yhteistyön jatkaminen naapuriseutujen kanssa, osallistuminen Pohjanmaan liiton maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2011-2014 valmisteluun sekä verkottuminen kansallisesti mm. AKO-verkoston kautta.

Seutuyhteistyön lisäämiseksi ja tiedottamisen välineenä on koko vuosi toteutettu viikoittaista Energinen Vaasanseutu – radio-ohjelmaa paikallisradion kanssa ajankohtaisista ja konkreettisista teemoista. Samoin VASEK Forum – seutulehdessä on toistuvasti olleet sekä AKO- että KOKO-asiat esillä. Vuoden 2009 aikana perustetussa Vaasan

viestinnän johtoryhmässä ja sen operatiivisessa työryhmässä toimimalla lähestytään koko seudun kattavaa viestinnällistä ja markkinoinnillista yhteistyötä, jonka koordinoijaksi on päätetty kehitysyritys VASEK.

Vaasan seudun verkostoitumisesta

Vaasan seutu on verkostoitunut laajasti sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Aluekeskusohjelmaan liittyen seutu on ollut mukana AKO-hyvinvointiverkostossa ja AKO-kulttuuri- ja luovien alojen verkostossa, sekä osallistunut suurten kaupunkiseutujen yhteistyöhön. Aluekeskusohjelman toimenpiteiden osalta on toimittu käytännön tason yhteistyössä useiden teemojen puitteissa etenkin Pietarsaaren seudun (AKO), Kokkolan seudun (AKO) sekä Suupohjan rannikkoseudun (AMO) kanssa.

2. Vuoden 2009 toimintasuunnitelman toteutumatta jääneet toimenpiteet.

Vaasan seudun aluekeskusohjelman toteuttaminen on kokonaisuutena onnistunut erinomaisesti kuluneena vuonna. Toiminnassa on saavutettu asetetut tavoitteet, joskin taloudellinen taantuma on jossain määrin vaikuttanut yritysten aktiivisuuteen ja osallistumismahdollisuuksiin eri kehittämistoimenpiteiden osalta.

3. Selvitys vuoden 2009 rahoituksen käytöstä.

3.1 Myönnetyn perusrahoituksen määrä vuonna 2009	200.000€ (+korkorahaa 15.980€)
3.2 Onko perusrahoituksen käytölle maakunnan liiton hyväksymät käyttökohteet (hakemuksen jättöhetkellä)?	kyllä
3.3 Arvio 31.12.2009 mennessä maakunnan liitossa sitomatta jäävästä perusrahoituksen määrästä	0€
3.4 Onko mahdollisille korkotuloille sovittu käyttökohteet maakunnan liiton kanssa?	on